

**КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«КИЇВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВИТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ»**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ
«ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ В РЕАЛІЯХ
СЬОГОДЕННЯ»**

Укладачі програми	Ткаченко Л.П. , завідувач відділу початкової освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»; Романюк О.В. , методист відділу початкової освіти, викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів початкових класів «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення».
Мета програми	Підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителів початкових класів щодо реалізації діяльнісного підходу у початковій школі задля сталості імплементації реформи Нова українська школа в умовах воєнного та повоєнного часу.
Напрямок програми	Розвиток загальних і професійних компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (затверджений наказом Міністерства освіти України від 23.12.2020 № 2736), усвідомлення викликів, що стоять перед початковою школою, розвиток уміння організувати освітній процес на засадах компетентнісного й діяльнісного підходів та педагогіки партнерства.

Пояснювальна записка

Розбудова Нової української початкової школи вимагає системності, неперервності та наскрізності підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, оперативності і своєчасності методичної підтримки їхнього професійного розвитку, зокрема, з реалізації принципів і методів діяльнісного підходу. Адже саме він набуває особливої значущості в реаліях сьогодення задля забезпечення рівного доступу здобувачів до якісної початкової освіти згідно з Державним стандартом, подолання освітніх втрат та розривів, а також психосоціальної підтримки благополуччя дітей та педагогів.

Програму підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення» розроблено на виконання завдань підтримки реалізації Концепції Нової української школи, у межах проєктів «Діяльнісний підхід у школі», «Діяльнісний підхід у закладах вищої та післядипломної педагогічної освіти», які реалізуються відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та the LEGO Foundation щодо співпраці у сфері освіти та науки (2021 р.).

Програма є складовою цілісної екосистемної підготовки вчителів початкових класів закладів загальної середньої освіти, забезпечує інтеграцію змісту програм підвищення кваліфікації, навчальних дисциплін (спецкурсів та модулів): «Навчання через гру», «Діяльнісний підхід у початковій школі», «Благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти і практики психосоціальної підтримки» та ін. у процесі підвищення кваліфікації і професійного розвитку педагогічних працівників.

Програму розроблено з урахуванням положень: Конвенції про права дитини; законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; Національної стратегії розбудови безпечної і здорового освітнього середовища у новій українській школі; постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21.02.2018 р. № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-

педагогічних працівників»; наказу Міністерства освіти і науки України від 10.11.2022 № 1005 «Про деякі питання впровадження освітніх компонентів (навчальних дисциплін, спецкурсів, модулів) з психосоціальної підтримки дітей та педагогів в умовах кризових ситуацій, упровадження ігрових і діяльнісних методів навчання та розвитку», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.10.2023 р. № 1275 «Про реалізацію програми підвищення кваліфікації «Діяльнісний підхід у початковій школі в реаліях сьогодення», а також інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти та з урахуванням європейського вектору розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у сфері післядипломної освіти та професійного розвитку педагогічних працівників.

Програма розроблена на основі принципів системного, особистісного, компетентнісного, андрагогічного й середовищного підходів, а також діяльнісного підходу (the LEGO Foundation).

Дана програма спрямована на підготовку вчителів початкових класів до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування сучасними практиками, технологіями, методиками, формами навчання учнів початкової школи, особливостями організації освітнього середовища на засадах компетентнісного, інтегрованого, діяльнісного підходів та принципів педагогіки партнерства.

Основні завдання програми:

- забезпечення розвитку ціннісного ставлення педагогів до реалізації діяльнісного підходу у початковій школі в умовах воєнного та повоєнного часу;
- поглиблення й розширення знань учителів початкових класів з ефективних стратегій реалізації діяльнісного підходу у початковій школі в умовах воєнного та повоєнного часу;
- удосконалення вміння вчителів початкових класів упроваджувати в освітньому процесі діяльнісні методи навчання, зокрема спрямовані на підтримку психосоціального благополуччя дітей, подолання освітніх розривів і втрат;
- забезпечення розвитку загальних і професійних компетентностей учителів початкових класів;
- сприяння розвитку значущих професійних якостей педагогів, зокрема, агентності, гнучкості мислення, психологічної стійкості, рефлексивності, мотивації до професійного самовдосконалення, самоменеджменту в умовах сьогодення.

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності вчителя Нової української школи і визначається: вимогами суспільства щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг та має практичну спрямованість.

Навчання педагогічних працівників буде здійснюватись у формі тренінгових занять за модулями:

- Діяльнісний підхід в освіті сьогодення.
- Психосоціальна підтримка благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти і практики.

Робочий навчальний план

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
Модуль I. Діяльнісний підхід в освіті сьогодення		6
1.	Освітній процес сьогодні: запит на діяльнісний підхід	2
2.	Реалізація діяльнісного підходу в освітньому процесі початкової школи	4
Модуль II. Психосоціальна підтримка благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти і практики		2
1.	Благополуччя і навчання дітей у надзвичайних умовах сьогодення	1
2.	Ефективні практики підтримки благополуччя дітей і педагогів в освітньому процесі початкової школи	1

Зміст програми

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Модуль I. Діяльнісний підхід в освіті сьогодення.	6
2.	Модуль II. Психосоціальна підтримка благополуччя дітей та педагогів: дієві інструменти і практики	2

Обсяг програми	0,2 кредити ЄКТС (8 аудиторних годин)
Форма підвищення кваліфікації	Інституційна (денна)
Результати навчання	<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до реалізації завдань Державного стандарту початкової освіти. 2. Знання нормативно-правового та програмно-методичного забезпечення змісту початкової освіти. 3. Знання методичних механізмів реалізації завдань освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. 4. Здатність формувати у молодших школярів ключові компетентності. 5. Здатність до організації освітнього процесу в школі I ступеня із застосуванням діяльнісного підходу на інтегрованій основі. 6. Здатність до упровадження ігрових методів навчання. 7. Здатність критично використовувати новітні досягнення педагогічної і психологічної науки та передового педагогічного досвіду. 8. Здатність до планування заходів щодо досягнення власних цілей та професійного розвитку. <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Забезпечувати реалізацію державної політики в галузі початкової освіти. 10. Визначати перспективи та пріоритетні напрями реформування та розвитку початкової школи. 11. Використовувати сучасні педагогічні технології. 12. Створювати сучасне освітнє середовище для ефективної організації освітнього процесу в початковій школі. 13. Забезпечувати всебічний розвиток молодшого школяра відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб. 14. Вміти здійснювати самоаналіз результативності діяльності, методи вдосконалення своєї професійної компетентності. 15. Забезпечувати компетентнісний підхід до розвитку особистості кожної дитини. 16. Вибудовувати на партнерських засадах взаємодію з батьками учнів молодшого шкільного віку.

Рекомендовані джерела

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Ухвалено рішенням колегії МОН України №10 від 27.10.2016 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://base.kristti.com.ua/?p=1129>
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Державний стандарт початкової освіти затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/903-2017-%D1%80>
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.12.2020 № 2736-20 «Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
7. Дистанційне навчання: Посібник з дистанційного навчання. The LEGO Foundation. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://drive.google.com/file/d/1oFDbqoXJoT80YxntOsGdEFb1ZPCQuhdu/view?usp=sharing>
8. Гра по-новому, навчання по-іншому : метод, посіб. / Упорядник О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.
9. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів. Біла книга. The LEGO Foundation, 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://surl.li/btwkw>
10. Нейронаука та навчання через гру: огляд доказів. Біла книга. The LEGO Foundation, 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://inee.org/sites/default/files/resources/neuroscience-review_web_ukrainian_0.pdf
11. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. — Київ : Літера ЛТД, 2019. — 208 с.
12. Паркер Р., Томсон Б.С. Діяльнісний підхід у школі. The LEGO Foundation. 2019 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://drive.google.com/file/d/1Zc-gBNOcKxlmj0qdLzwl0S_Qll9bYrOe/view
13. Упровадження концепції Нової української початкової школи в Запорізькій області: перші кроки: колективна монографія / відп. ред. Т.Є. Гура; КЗ «ЗОППО» ЗОР, КЗ «ДСШ І-ІІІ «Талант» ВРР ЗО. Запоріжжя: ФОП К.С.Советнікова, 2019. 260 с.
14. ШІСТЬ ЦЕГЛИНОК в освітньому просторі школи: метод, посіб. / Упор. О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 32 с.
15. IASC. Керівництво МПК з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації, 2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://inee.org/sites/default/files/resources/iasc_mhpss_guidelines_ukrainian_0.pdf
16. LEGO Foundation [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://learningthroughplay.com/>